

Hoàn cảnh công nhân Việt Nam tại đảo Cyprus

Tác Giả: Thanh Trúc, phóng viên RFA

Thứ Bảy, 26 Tháng 6 Năm 2010 10:51

Năm 2010, Việt Nam xuất khẩu một số lao động qua Chypre, hay Cyprus, đảo quốc nằm phía đông Địa Trung Hải và có hai công đồng ngôn ngữ là tiếng Thổ Nhĩ Kỳ và tiếng Hy Lạp sinh sống.

Photo courtesy of tin247.com /Nhiều công nhân Việt Nam lên đường đi lao động ở nước ngoài.(ảnh minh họa)

Các nhà công nhân Việt tại đảo Chypre gặp phải hoàn cảnh ra sao? Mời quý vị cùng Thanh Trúc tìm hiểu cuộc sống của lao động Việt tại Chypre.

Đóng 7.000 đô la làm ô-sin

Đây là những người mới đến Chypre khoảng hai ba tháng, qua trung gian của công ty môi giới xuất khẩu lao động Việt Hà, đến làm việc tại mỏ than Bắc của đảo quốc này.

Ngay từ đầu họ đã thấy công việc mà họ làm không đúng như họ đã ký trong hợp đồng trước khi đi, rồi thì nhiều người bị bắt phải đóng tiền, thậm chí bóc lột sức lao động của họ.

“Em làm ở nhà hàng ăn uống, công việc gì cũng nhàn là ô-sin, nghĩa là bao gồm cả lau chùi nhà vệ sinh, lau dọn nhà, rửa chén bát, lên đồ hái rau, cuc đọt trồng cây, rửa là bóng bóng. / Chị Xuân

Chị Xuân, quê ở Hải Dương, cho biết đã có thể đi Chypre lao động, chị phải đóng cho môi giới bảy nghìn đô la, để lại hai tháng thu nhập cho chị qua làm việc trong lò bánh mì:

“Em đi qua công ty của anh Việt Hà ở Hà Nội, chi nhánh do bà Lê Thị Thu Hằng làm trưởng phòng. Trước khi đi chị Hằng có nói với em là sang Chypre mức lương của anh là mức hai triệu năm trăm, đưa ra tiền euro là bảy trăm euro, sang làm ở cửa hàng bánh mì. Là vì em có nói trước với chị Hằng là nếu sang làm ô-sin hay làm ở nhà hàng thì em sẽ không đồng ý vì em chỉ chấp nhận đi lao động thôi.

Cùng đi với em thì có một người tên Bùi Thị Thu, quê ở Hà Tĩnh. Tháng Tám năm 2010, khi sang đến sân bay thì phía dưới tác của chị Hằng và chị Hằng lại xếp cho em vào làm ở nhà hàng ăn uống, công việc gì cũng nhàn là ô-sin, nghĩa là bao gồm cả lau chùi nhà vệ sinh, lau dọn nhà, rửa chén bát, lên đồ hái rau, cuc đọt trồng cây, rửa là bóng bóng thức ăn cho khách.

Em đã nhận được giấy đi và nhận tin cho chị Hằng, yêu cầu can thiệp để chị cho em đúng như hợp đồng đã ký kết. Họ nói rằng hợp đồng em ký sang làm nhà hàng chứ không phải cửa hàng bánh mì, và ở Chypre không có cửa hàng bánh mì. Khi em đòi lại hợp đồng thì phía chị Hằng và phía công ty môi giới Chypre, đưa tác với chị Hằng, không trả lại. Giây phút thân, họ chi trả thì công ty giới thiệu, em chỉ giới thiệu mình thôi cửa em thôi.”

◻ N◻ công nhân Việt Nam đ◻◻ c h◻◻ ng d◻ n tr◻◻ c khi lên đ◻◻ ng lao đ◻ ng◻ n◻◻ c ngoài. Photo courtesy of kiemviec.com

V◻ cung cách c◻a ch◻ s◻ đ◻ ng lao đ◻ ng, ch◻ Xuân k◻ ti◻p:

“Mang ti◻ ng làm nhà hàng nh◻ ng em cùng v◻ i b◻ n em su◻ t ngày ăn u◻ ng đói khát. C◻ ngày ch◻ ăn đúng m◻ t l◻ n, toàn bánh mì v◻ i u◻ ng n◻◻ c không thôi. Ch◻ có th◻ B◻ y, Ch◻ Nh◻ t v◻ t v◻ đ◻ y thì h◻ m◻ i cho tí th◻ t. Hai đ◻ a su◻ t ngày khóc, h◻ n m◻ t tháng làm ◻ đ◻ y b◻ n em su◻ t ngày đói khát.”

Theo qui đ◻ nh thì ch◻ s◻ đ◻ ng lao đ◻ ng ph◻ i giúp ch◻ Xuân ch◻ ng visa vì đã t◻ i Chypre đã làm vi◻ c trong m◻ t th◻ i gian. Th◻ nh◻ ng chuy◻ n này đã không x◻ y ra. Hai ch◻ liên t◻ c nêu th◻ c m◻ c, k◻ đòi v◻ ng◻◻ i đòi đ◻ i ch◻ , và yêu c◻ u ch◻ tr◻ l◻◻ ng đúng theo h◻ p đ◻ ng. H◻ u qu◻ là c◻ hai b◻ đ◻ i ra kh◻ i ti◻ m. Ch◻ Th◻ , ng◻◻ i Hà Tĩnh, đi cùng v◻ i ch◻ Xuân, k◻ ti◻p:

“Em thì yêu c◻ u đ◻ i ch◻ nh◻ ng nhi◻ u l◻ n g◻ i v◻ môi gi◻ i hai bên thì h◻ không can thi◻ p. Th◻ thì hôm đó h◻ m◻ i b◻ o là cho ch◻ Xuân v◻ n◻◻ c, còn em thì b◻ o s◻ đ◻ i ch◻ cho trong ngày th◻ Sáu th◻ B◻ y gì đ◻ y. Đùng m◻ t cái tr◻ a th◻ Năm h◻ t◻ ng b◻ n em ra ngoài đ◻◻ ng. Vì t◻ i r◻ i mà không có ch◻ đi nên bây gi◻ đang ◻ nh◻ nhà ng◻◻ i b◻ n. H◻ đ◻ i là b◻ n em ph◻ i đi thôi ch◻ không ph◻ i b◻ n em tr◻ n. H◻ v◻ n tr◻ h◻ chi◻ u nh◻ ng mà b◻ n em làm g◻ n đ◻◻ c hai tháng r◻ i mà h◻ không đóng visa cho b◻ n em. Đ◻◻ ng cùng thì b◻ n em ph◻ i đi thôi. Bây gi◻ b◻ n em hôm ch◻ này hôm ch◻ khác, đi lau c◻a kính đi làm v◻ t v◻ đ◻ ki◻ m s◻ ng qua ngày.”

“Đóng h◻ t m◻◻ i sáu ngàn đô, cùng m◻ t ch◻ v◻ i ch◻ Y◻ n luôn, công ty Việt Hà gi◻ i thi◻ u đ◻ y. Sang bên này ông ch◻ b◻ t làm nh◻ là đi tù. / Ch◻ H◻ ng B◻ y

Đ◻ i v◻ i ch◻ Xuân, khi bi◻ t công ty Việt Hà mu◻ n ch◻ v◻ nh◻ ng l◻ i không hoàn tr◻ kho◻ ng phí b◻ y ngàn đô la ch◻ đóng tr◻◻ c khi đi, thì ch◻ quy◻ t đ◻ nh ◻ l◻ i đ◻ khi◻ u n◻ i h◻ u có th◻ đòi đ◻◻ c ph◻ n nào s◻ ti◻ n b◻ y ngàn đô la đã b◻ ra.

Trong khi đó ng◻◻ i môi gi◻ i ◻ Chypre, ông Becker, l◻ i nói v◻ i Đài Á Châu T◻ Do r◻ ng:

Hoàn cảnh công nhân Việt Nam tại đảo Cyprus

Tác Giả: Thanh Trúc, phóng viên RFA

Thứ Bảy, 26 Tháng 6 Năm 2010 10:51

“Rõ ràng ông ta đang nắm trong tay vé máy bay về Việt Nam của chị Xuân, còn công nhân sát bên tôi đang đi tìm chị Xuân và chị Thảo vì chúng tôi hai không chịu làm việc mà còn phá vỡ hợp đồng và bỏ trốn một cách dễ dàng.”

Đem con bé chị Tô Bích Ninh, anh Vinh, chúng tôi của chị Xuân, cho hay số tiền bảy ngàn mà anh trả cho công ty Việt Hà là món tiền lớn đối với nhà nông. Anh kể anh đã nhicu lớn đến công ty Việt Hà để khi ư nại, nhng:

“Em đến nhicu lớn rồi nhng mà đưa ra nhng cái lý luận riêng của họ, họ bảo là sang bên này thì cũng có công việc rồi và trước khi đi thì cũng ký nhữn rồi. Theo ý riêng của em thì em thấy Việt Hà còn có nhng suy nghĩ xấu về bên em cả. Em cũng xác nhữn họ vô trách nhữm thật. Môi gì ư hai bên đều vô trách nhữm.”

Nh công nhân Việt Nam chuẩn bị lên đường lao động nước ngoài. Photo courtesy of xaluan.com

Cũng nhữm y năm trước có qua Đài Loan lao động và quen biết với linh mục Nguyễn Văn Hùng, giám đốc Văn Phòng Hợp Tác Pháp Lý Cho Công Nhân Và Cô dâu Việt tại Đài Loan, anh Vinh mới gặp và kể cho linh mục Hùng nghe về trường hợp của anh và anh là chị Xuân đang ở Chypre.

Tại thành phố Đào Viên của Đài Loan, linh mục Nguyễn Văn Hùng nhữn đến nh:

“Trình hợp này cũng giống như trình hợp đã từng xảy ra cho công nhân Việt Nam ở Đài Loan, có nghĩa là công ty môi giới ở Việt Nam lấy tiền của công nhân xong rồi thì họ phải tay. Nói một cách khác là đem con bả chớ.”

Qua chợ Xuân và chợ Thợ, hai hoàn cảnh tình trạng của hai nữ công nhân ở Nghé An, cũng qua Chypre như trung gian của công ty chuyển Việt Hà, được phải bày tiếp sau. Lại của chợ Yên:

“Quê chợ ở Nghé An, chợ đóng sáu ngàn rưỡi, chợ đi vay, tất cả mọi người đều đi vay ngân hàng. Sang nước Chypre ký hợp đồng lao động là chợ có đi ngủ ăn vì chợ cũng làm tuột ruột.”

Nhưng mà đến khi sang bên đây thì người ta lại bắt họ đi làm trang trại, công việc như nhà nông, đi cắt cỏ với làm công việc nặng chợ không làm được. Khi làm, người ngoài trại đến năm mười độ, ra ngoài đồng làm mà nhiệt độ khi không chịu được công việc mà người thì người ta cứ thấy người ta bắt mọi người chợ người ta chợ ngộp tâm.”

Chợ Yên cho biết đã bị lừa sang tháng thợ ba rưỡi mà tiền lương không được trả. Khi đi thì ký nhận làm mười ngày và lãnh tiền lương mười ngày, nhưng qua Chypre thì phải làm đến mười bốn ngày mà vẫn chưa lãnh được mười ngày thôi. Đã vậy, chợ sống lao động còn bắt họ làm việc nhà như giặt ô-sin không công việc:

“Trình hợp này đã từng xảy ra cho công nhân Việt Nam ở Đài Loan, có nghĩa là công ty môi giới ở Việt Nam lấy tiền của công nhân xong rồi thì họ phải tay. Nói một cách khác là đem con bả chớ. / LM Nguyễn Văn Hùng

“Mười ngày làm mười ngày ngoài đồng, ngoài ruộng, tiền lương không đúng hợp đồng, kêu với nói với Việt Hà mà Việt Hà không can thiệp.”

Chợ không trả tiền mà ăn nó cũng chợ cho ăn. Sang thì chợ có chợ nên phải vào văn phòng. Ông chợ vậy, ngày ngày đi làm tất sáu giờ sáng đến mười giờ chiều và thì ông bày ra là chợ phải dọn dẹp, giặt quần áo, lau nhà lau cửa làm tất cả mọi thứ. Không có thời gian nghỉ, thậm chí không kịp ăn cơm đi làm. Mười giờ về đến ngủ ăn, mà phải làm công việc cho ông ấy nữa cho nên không có thời gian để chợ ngủ cơm ăn nữa, đến hai giờ lại đi làm.”

Chị Hoàng Bình cũng không may mắn gì hơn, cả hai vợ chồng đều đi làm nông trại, bắt đầu từ:

“Đúng hết mấy sáu ngàn đô, cùng một chỗ với chị Yến luôn, công ty Việt Hà giới thiệu đây. Sang bên này ông chồng bắt làm nhậu là đi tù, cả người sau lưng chồng rồi bắt vác nhậu thùng cà chua nhậu thùng dưa, bắt làm nhậu kiêu là nhà mình bắt đi trại tù này. Bắt vợ thì nộp ngân hàng mà làm thì mấy hai tháng vợ chồng xuống năm cân thịt.

Ở nhà thì ký hợp đồng làm mấy cái tiếng, sang đây nó bắt làm mấy cái bên tiếng nó chờ trước tiếng mấy tiếng. Chồng chồng với chị làm mà ông chồng không chê được cái gì, nhậu mà đến mấy cái nào thôi. Coi nhậu cái tù mà bên chồng với chị gồng chồng xuống mà nó không cho ăn. Mấy tuần nó mua cho mấy vợ trại ng kho ng ba mấy cái, hết bắt nó mua thêm thì nó bắt ăn cà chua ăn dưa chuột đi, không có tiếng!

Mình làm đâu là nó đi theo sau đây. Phun thuốc xong, thuốc sâu đây, bắt đưa nó bắt mình vào bắt lá. Thuốc nhậu vào người rồi hết hết mà chồng với chị phải chịu. Chồng nghĩ đi đi đến Việt Nam dưa mình sang đây để giới thiệu mình có phải đi mà mang trí tuệ cho người lao động đâu. Chồng chị a thấy người chị nào mà cả đến sau lưng công nhân, bắt công nhân làm kiêu đi tù đây. Bắt chị với a làm với a chị, vác hai ba cái cuốc trên vai mà cũng bắt chị đi, chị nhanh lên, không nhanh là ông không cho xuống mô!”

Đó là tình cảnh các nữ công nhân lao động Việt Nam ở Chypre. Chúng tôi hiểu rõ hơn về cho ông Bình và bà Hoàng ở công ty Việt Hà, hy vọng tìm hiểu thêm. Nhậu cả số văn phòng làm số đi đến cả hai người đều không có ai bắt máy.